

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.281.25

**Inventaris van het archief van P.L. Dronkers [geboren
1917], (1942) 1946-1949 (1993)**

A.M. Tempelaars

Nationaal Archief, Den Haag 1993

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Inleiding.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Verwant materiaal.....	8
Beschikbaarheid van kopieën.....	8
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	9
STUKKEN BETREFFENDE HET BINNENLANDS BESTUUR.....	9
a. Bali en Lombok.....	9
b. Boeleng en Djembrana.....	10
c. Tabanan.....	11
d. Overige gebieden.....	11
STUKKEN BETREFFENDE DE REPUBLIKEINSE INVLOEDEN.....	12
OVERIGE STUKKEN.....	13

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 577 P.L. Dronkers

Periodisering:

archiefvorming: 1946-1949

oudste stuk - jongste stuk: 1942-1993

Archiefbloknummer:

C23700

Omvang:

40 inventarisnummer(s) 0,50 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands. Een klein gedeelte is gesteld in talen als het Engels, het Indonesisch en het Balinees.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften. Het archief bevat een aantal foto's.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

P.L. Dronkers

Samenvatting van de inhoud van het archief:

P.L. Dronkers (1917) was na de Tweede Wereldoorlog als bestuursambtenaar actief op het eiland Bali. Het archief bevat stukken betreffende de militaire landing op Bali en Lombok (inclusief foto's), een nota over de rechtspraak op Bali gedurende de Japanse bezetting, stukken betreffende de geschiedenis van en het inlandse bestuur over het landschap Djembrana, in beslag genomen documenten van republikeinse infiltranten op Bali en verhoorrapporten van gevangen genomen infiltranten.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

Het archief kent geen materiële beperkingen.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 577 P.L. Dronkers, nummer toegang 2.21.281.25, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Dronkers, 2.21.281.25, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

INLEIDING

P.L. Dronkers, geboren op 19 augustus 1917, voltooide in september 1941 in Leiden zijn opleiding tot Indisch bestuursambtenaar en behoorde in juli 1945 tot het eerste contingent bestuursambtenaren die vanuit Nederland uitgezonden werd naar het toen nog bezette Nederlands-Indië. Via Australië en een tijdelijke functie in Batavia bij de Regerings Voorlichtingsdienst werd hij in begin 1946 ingedeeld bij de landingstroepen die Bali weer onder regulier bestuur moesten brengen. Aanvankelijk was het Binnenlands Bestuur gemilitariseerd onder de naam van Allied Military Administration, Civil Affairs Branch (AMACAB), een situatie die in de loop van 1946 ongedaan werd gemaakt. In 1947 werden de bestuursambtenaren als bestuursadviseurs toegevoegd aan het lokale zelfbestuur. Medio 1948 werden deze bestuursadviseurs samengetrokken op het kantoor van de Balinese vorstenraad, de Dewan Radja-Radja, in Den Pasar. De achtergrond hiervan was om ook op lokaal niveau vorm te geven aan de gewijzigde staatkundige verhoudingen binnen de Negara Indonesia Timur, waarvan Bali als daerah een onderdeel uitmaakte. De soevereiniteitsoverdracht in december 1949 maakte formeel een einde aan de bemoeienis van de Nederlandse bestuursambtenaren met het lokaal bestuur.¹

De functies, die Dronkers op Bali bekleedde waren de volgende:

- aspirant-controleur in Boeileng en Djembrana, maart-mei 1946
- aspirant-controleur in Djembrana, mei-december 1946
- controleur/bestuursadviseur in Tabanan, januari 1947 - juni 1948
- hoofd van de afdeling Politieke Zaken bij de Dewan Radja-Radja te Den Pasar, 1948 juni - 1949 maart
- hoofd van de afdeling Economische Zaken bij de Dewan Radja-Radja te Den Pasar, juni 1949 - april 1950

In april 1950 repatrieerde Dronkers met zijn gezin naar Nederland.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

In november 1993 droeg Dronkers zijn archief betreffende zijn bestuurlijke activiteiten op Bali lopend over de periode 1946-1949 over aan de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief.²

Schenking (van een niet overheidsarchief)

¹ Bij het schrijven van deze inleiding is gebruik gemaakt van een toelichting bij het archief van de hand van P.L. Dronkers, zie inv.nr 17.

² Archief Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief, brief D1975/1993.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

STUKKEN BETREFFENDE HET BINNENLANDS BESTUUR

A. BALI EN LOMBOK

1	Proclamaties aan de bevolking en verdere stukken betreffende de militaire landingen op Bali en Lombok. 1946	1 omslag
2	Nota van controleur Ellerbeck omtrent de gevolgen van het aanstaande vertrek van de KNIL-landingsbrigade van Bali. 1946 mei	1 stuk
3	Foto's van de hand van Dronkers betreffende de ontwikkelingen op Bali. 1946-1948 Het betreft: No 1: Bali bevrijd: Roode Olifanten op Bali, soldaten van den vrede; No 3: Bali bevrijd: Pemoeda's op Bali; No 4: Oost-Indonesische ministers bezoeken Lombok; No 5: Bali bevrijd: Feesten op Bali; No 8: Bali bevrijd: Koninginnedag in een bevrijd land, Negara, Bali, 31 augustus 1946; No 10: Bali in UNRRA-kleding; No 14: Oepakara Patigang Sasihan; No 15: Koninginnefeest in Penenbel, Bali; Ongenummerd: Terugkeer van de Nederlanders op Noord-Bali; Ongenummerd: Feest in Singaradja, opening van het nieuw aangelegde vliegveld voor piper-cubs op 28 april 1946. * Zie tevens inv.nr 6: No 13 Oost-Indonesische voorlichting op Bali.	1 omslag
4	Stukken betreffende de viering van Koninginnedag en de verjaardag van prins Bernhard op Bali. 1946	1 omslag
5	Toerisme op Bali, kranteartikel van Dronkers in de Bali en Lombok Bode over ongewenst toerisme op Bali, geschreven naar aanleiding van het bezoek van de Kamercommissie; met concept. 1946 apr	2 stukken
6	Nota van Dronkers betreffende de voorlichtingscampagne op Bali over de Negara Indonesia Timur; met bijbehorende foto's. 1947	1 omslag
7	Tekst van de rede van de minister van Binnenlandse Zaken van de Negara Indonesia Timur uitgesproken in het Voorlopig Vertegenwoordigend Lichaam van Oost-Indonesië. Doorslag. 1947 nov	1 stuk
8	Nota van de resident van Bali, dr M. Boon, getiteld: Taak en positie van bestuursadviseur en bestuurscorps gezien tegen de achtergrond van de ervaringen op Bali in 1947. Kopie. 1947	1 stuk

- 9** Nota betreffende de rechtspraak op Bali gedurende de Japanse bezetting.
1947 1 stuk
- 10** Nota betreffende het onderwijs op Bali en de oprichting van een
kunstnijverheidsschool in Den Pasar.
1947 2 stukken
- 11** Halfmaandelijke politieke verslagen betreffende de residentie Bali en Lombok
opgemaakt door de resident, dr. M. Boon. Stencil.
1947 feb-nov 1 omslag
- 12** Concept-tekst van de speech van Dronkers voor de voorzitter van de Dewan Radja-
Radja, Anak Agung Gde Oka (radja van Gianjar), in Den Pasar.
z.j. [1948] 1 stuk
- 13** Maandelijkse en halfmaandelijke politieke verslagen betreffende Bali opgemaakt
door de Dewan Radja-Radja en ingediend bij de resident van Bali en Lombok.
Doorslagen, stencil.
1948 mei - 1949 mrt 1 omslag
- 14** Politieke verslagen betreffende de afdeling Lombok. Doorslagen.
1949 jul-sep 1 omslag
- 15** Verslag van een orientatiereis over Bali, vermoedelijk van de hand van D. van der
Meulen. Doorslag.
1949 1 stuk
- 16** Nota betreffende het zilvergeldvraagstuk en de economische toestand op Bali.
Doorslag.
1949 1 stuk
- 17** Toelichting bij de politieke overzichten van de hand van P.L. Dronkers. Kopie.
1993 1 stuk

B. BOELELENG EN DJEMBRANA

- 18-20** Stukken betreffende de geschiedenis van en het inlands vorstenbestuur over het
landschap Djembrana, vermoedelijk bijeengebracht ten tijde van het herstel van
het zelfbestuur op Bali.
z.j. [ca 1938] 3 omslagen
- 18** Afschrift van een memorie van overgave van het Binnenlands
Bestuur
- 19** Aantekeningen en genealogische staten van het vorstenhuis van
Djembrana, z.j.
- 20** Aantekeningen met betrekking tot het bestuur over het landschap
Djembrana vanaf 1862
- 21** Notulen van de vergadering met diverse Balinese instanties betreffende
opbouwwerkzaamheden in het landschap Djembrana.
1946 mrt 1 stuk
- 22** Rapporten van controleur H.C. Smith betreffende de situatie in Noord-Bali
(landschappen Boeleleng en Djembrana) en in het landschap Djembrana.

-
- 1946 mrt-apr, jul 1 omslag
- 23** Verslagen en politieke overzichten betreffende het landschap Djembrana opgemaakt door controleur Dronkers; met bijbehorende briefwisselingen. Doorslagen.
1946 mei-dec 1 omslag
- 24** Kort verslag van een controlebezoek van Dronkers aan Boeieleng. Doorslag.
1948 jun 1 stuk
- 25** Lijst van controleurs en gezaghebbers in de onderafdeling Djembrana over de periode 1856-1948.
z.j. [ca 1948] 1 stuk
- C. TABANAN**
- 26** Halfmaandelijkse politieke overzichten betreffende het landschap Tabanan opgemaakt door de controleurs A.W.A.A. Ellerbeck (1946) en P.L. Dronkers (1947-1948). Doorslagen.
1946 mrt en sep, 1947 jan - 1948 apr 1 omslag
- 27** Nota's van de controleurs Ellerbeck en Dronkers betreffende de positie van het zelfbestuursgeslacht van Tabanan.
1946-1947 2 stukken
- 28** Teksten van speeches van controleur Dronkers bij op- en aftreden als bestuursadviseur te Tabanan.
1947 en 1948 3 stukken
- D. OVERIGE GEBIEDEN**
- 29** Nota's van cultureel-antropologische aard opgemaakt door dr Ch.J. Grader, verbonden aan het Bureau der Landinrichting te Bogor, getiteld: Aantekeningen Desa-organisatie Perbekelan Plaga; De rijkstempels van Mengwi; Gegevens uit Leketuk: de geslachtstempel of Pura Pedadian; Cosmogonie en vooroudercultus. Afschriften, doorslagen.
1949 en z.j. 1 omslag
- 30** Enige gegevens betreffende vooraanstaande personen in Karangasem, nota betreffende de zelfbestuurdersfamilie aldaar. Doorslag.
z.j. 1 stuk
Bijlage bij een niet aangetroffen nota betreffende Karangasem.

STUKKEN BETREFFENDE DE REPUBLIKEINSE INVLOEDEN

- 31-33** Inbeslaggenomen documenten van republikeinse infiltranten op Bali. Originelen.
1946-1948 3 omslagen
Het betreft o.a infiltranten van de organisaties: Markas Gaboengan Gerakan Soenda Ketjil, Pemoeda Sosialis Indonesia (Pesindo), Markas Tertinggi Tentara Keamanan Rakjar Laoet, Polisi Tentara bagian Laoet, Barisan Rakjat.
- 31** Oendangz dasar Negara Republik Indonesia; Perdjoengan Kita door Sjahrir; Revoloesi Social door Henriëtte Roland Holst; Tan Malakka, bapak Repoeblik Indonesia door Muhammad Yamin. Gedrukt
- 32** Brieven bestemd voor de zelfbestuurders op Bali
- 33** Pamfletten, proclamaties, identiteitskaarten van infiltranten
- 34** Verhoorrapporten van gevangen genomen infiltranten. Afschriften.
1946 1 omslag
- 35** Inlichtingennota's betreffende de leidende personen van de Balinese pemoeda-beweging in Tabanan. Indonesisch.
1947 1 omslag
- 36** Nota van het Troepencommando Bali en Lombok getiteld: Motieven welke de overgave der verzetspartij op Bali ten gevolge hebben gehad; met bijlagen. Doorslag.
1948 jun 1 omslag
- 37** Verzoek van de bevolking van Semarapoera, Kloengkoeng, aan de resident om tot arrestatie en berechting van Tjokorda Goedar, hoofd van de Badan Keamanan Negara over te gaan; met bijlage. Doorslagen, indonesisch.
1948 okt-nov 2 stukken
- 38** Nota van controleur Snelleman over de achtergronden van een moordpartij in Kloengkoeng op 4 maart 1946. Doorslag.
1948 1 stuk

OVERIGE STUKKEN

- 39** What the Japanese did to Islam in Java, nota van de Adviseur voor Islamitische Zaken, dr C.A.O. van Nieuwenhuyze. Stencil.
1947 1 stuk
- 40** Nota van Dronkers over de hulp die de bevolking van Noesa Penida heeft geboden aan geallieerde militairen na de zeeslag in Straat Lombok in februari 1942.
z.j. 1 stuk